

Roger von Reybekiel, *Gul fyrkant i spetsigt rum*

Österängen Konsthall, 21 april – 20 maj 2018

Utställningstext av Lars-Erik Hjertröm Lappalainen

Det är någonting med tonen som omedelbart slår an. Mitt i den ganska lättsamma visualiteten, genom grälla färger och traditionell no-nonsens-svart under någon gul detalj, under den där ytan av Robert Rauschenbergs ”combine paintings” fast gjorda efter dagisreformen, finns en ton av uppriktighet, ett oskyddat ansikte som utstrålar att *det här har jag gjort för min egen skull, det här är vad som gör det meningsfullt att leva*. Men det har inte så mycket med konsthistoria att göra, så mitt omnämnande av Rauschenberg riskerar att bli missvisande. Istället har det med en annan tidsform att göra: fritid. Fritiden är i glömska av planering och bakåtgående artikulering, och det som görs i den är drivet av kul eller av någonting annat som gör någonting värt att göra för sin egen skull. Därav draget av pyssel – som ändå inte är så påfallande här som det ibland kan vara i Roger von Reybekiels konst! Kanske är det som förvånar mig mest att allting ser så avslutat ut. Det andas inte fritid, snarare då dötid som Emil i Lönnebergas alla trögubbar i sitt skydds- och fängelserum. Det vi känner igen som fritid är kanske bara den lyckliga dötiden.

Jag ler – roat eller överseende? – fortfarande varje gång jag kommer att tänka på att Roger i ett vårt ateljésamtal sa att han hade ”försökt hålla det så minimalistiskt jag kan”. Det skulle väl vara i dukformen då, tänker jag, det rektangulära formatet. Han har inte följt den regeln slaviskt. Inte desto mindre tror jag att det bidrar till tonen, gör att den ganska lekfulla ytan ändå uttrycker en ansträngning av självdisciplin som även har varit med och reglerat, åtminstone skurit topparna av, infallen. Då och då har han, efter att ha sparat ur, sagt sig ”tillbaka till planen, tillbaka till minimalismen”. Bara vid ett fåtal tillfällen har han gått utöver ramarna. Där händer något. Det är både lite arty, som en konsthallsgest som alltid funkar, och lite organiskt fast på ett konceptuellt sätt: en målerisk geometri som har morfats med en negligerad björnbärsbuske.

Emellanåt när jag tittar på det får jag en vision av att konst egentligen är en efterhandskonstruktion, ett schablonsvar när man frågar ”vad är det här?” ”Det är konst”, ok, där upphör intresset för det gjorda. ”Det är konst.” Kanske är det man ser här i von Reybekiels grejer, målningar, någonting som har mycket mer med hantverkaren att göra. Hantverkaren utan uppdragsgivare och utan funktion att fylla, hantverkaren som inte framställer någonting redan bestämt och behövt, utan nya effekter antingen i tanken eller livet eller perceptionen eller... eller i konsten. Jag säger det med viss tvekan, utan att veta om jag egentligen vill ge mig in i det här. Det som förefaller mig nytt i denna konst är i så fall viljan att rikta uppmärksamheten mot vad de här gjorda sakerna är innan man identifierar dem som konst och kontextualiserar dem konsthistoriskt, socialt, idémässigt osv. Konsten är intressantare som icke-konst, rikare också. Och de två aspekterna finns där, hela tiden, eller omväxlande, fängelse och skyddsrum, fritid hotad av arbetstid, dötid som plötsligt glöms bort för att det finns glittrande rött papper att göra något med.